

Webbinar Hållbar turism 2021-11-17

Hållbar turism Genom transformativ turism

TEMA guidning Österrike i hållande regn

Hansi Gelter

Docent Upplevelseproduktion
Naturguide, Skogsbadsguide

1

Syfte med workshopen

Att en inblick i:

- Hållbar turism och hållbart företagande
- upplevelseproduktion
- transformation

Dina frågor:

VAD – är relevant för mig?

VARFÖR – ska jag lära detta?

HUR – hur ska jag göra detta?

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

2

2

3

Turism nu under omvandling

- Corona –pandemi med **turismkris**
- Hållbarhetskris och **klimatkris**
- Samhällsomställning till **post-materialism** (upplevelser)
- **Digitaliseringsrevolution** (AI, Smart) drar över turism
- Turism går från servicebransch till **upplevelsebransch**
- →Snackis – upplevelseturism och **transformativ turism** –
men vad är detta?

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021
Icebar Icehotel

4

4

Vad är Hållbart

Ursprung för begreppet "Hållbart":

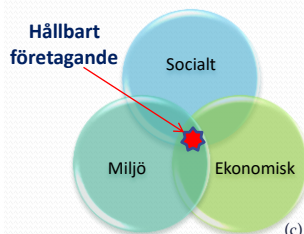
1987 Brundtlandkommissionen:

*En **hållbar utveckling** är en utveckling
som tillfredsställer dagens behov
utan att äventyra **kommande generationers möjligheter**
att tillfredsställa sina behov*

Agenda 21:

*To secure future generations possibility
for a tolerable life on earth.*

*To secure the continued existence of life and civilization
on earth.*

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

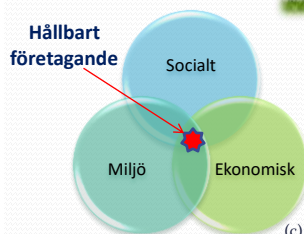
5

5

Hållbart företagande

Men vad betyder detta?

Många officiella definitioner - **Regeringen, Tillväxtverket, Företagarna m.fl.**

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

6

6

Turism vs besöksnäring

Definition: Turism omfattar människors aktiviteter när de reser till och **vistas på platser utanför sin vanliga omgivning** för kortare tid än ett år för fritid, affärer eller andra syften. (Världsturismorganisationen -World Tourism Organisation, UNWTO)

Turism förväxlas ofta med
Besöksnäring

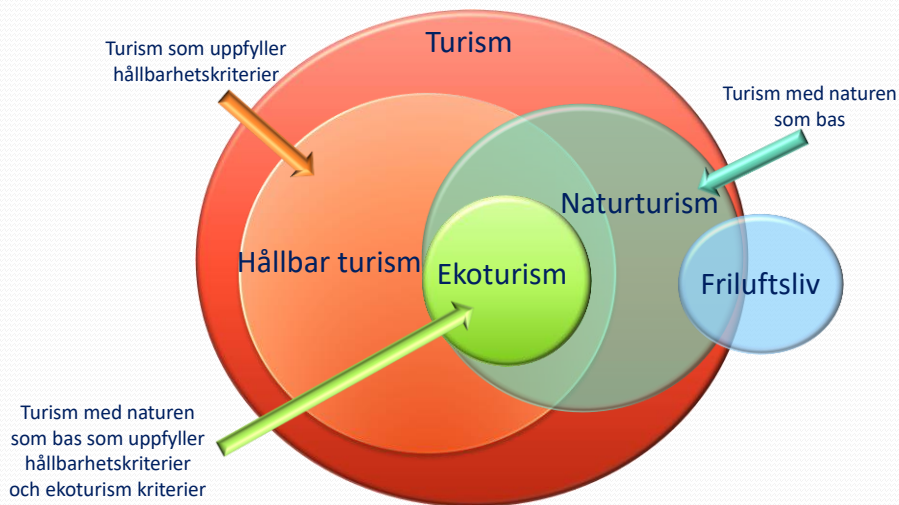

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

7

7

Naturturism vs ekoturism

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

8

8

Vad är hållbar turism?

Många begrepp:

Ekoturism

Low impact tourism

Ethical tourism

Green tourism

Bio tourism

Ecological responsible tourism

Etc.

Risk för "Green washing" genom använda prefix Green-, Eko-, Bio- m.m. samtidigt ha destruktiv verksamhet

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

9

Vad är hållbar turism?

Det finns en uppsjö certifieringar för hållbar turism och ekoturism, >60 redan år 2002 enligt WTO

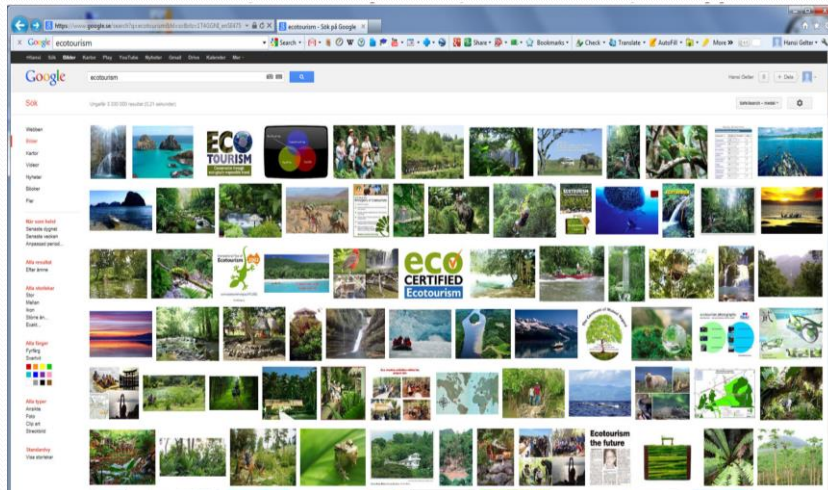
(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

10

10

Vad är ekoturism?

Google: 10 400 000 hits, 3 330 000 bilder 506 00 videos 367 000 böcker

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

11

11

Vad är ekoturism?

“Conservation” - Bevarande

Ekoturism bidrar med hållbara erbjudanden som bidrar till ekonomiska incitament för **bevarande och utveckla biologisk och kulturell diversitet** och hjälper att skydda vårt biologiska och kulturella arv av vår vackra planet.

“Communities” - Samhällen

Genom att bygga lokal kapacitet och anställningsmöjligheter, blir ekoturism ett viktigt medel att **förstärka lokala samhällen och motverka fattigdom** och bidra till hållbar utveckling.

Interpretation

Med tonvikt på berikande **personliga upplevelser** och miljömedvetenhet genom **natur- och kulturinterpretation**, främjar ekoturism större förståelse och uppskattning för natur, lokala samhällen och kultur.

C.C.I.

(The International Ecotourism Society, www.ecotourism.org)

Uniting Conservation, Communities
and Sustainable Travel

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

12

12

Vad är ekoturism?

Definition:

“responsible travel to natural areas that conserves the environment, sustains the well-being of the local people, and involves **interpretation and education**” (TIES, 2015).

Interpretation

Med tonvikt på berikande **personliga upplevelser** och miljömedvetenhet genom **natur- och kulturinterpretation**, främjar ekoturism större förståelse och uppskattning för natur, lokala samhällen och kultur.

Take nothing but pictures;
Kill nothing but time;
Leave nothing but footprints.

— John Kay

Uniting Conservation, Communities
and Sustainable Travel

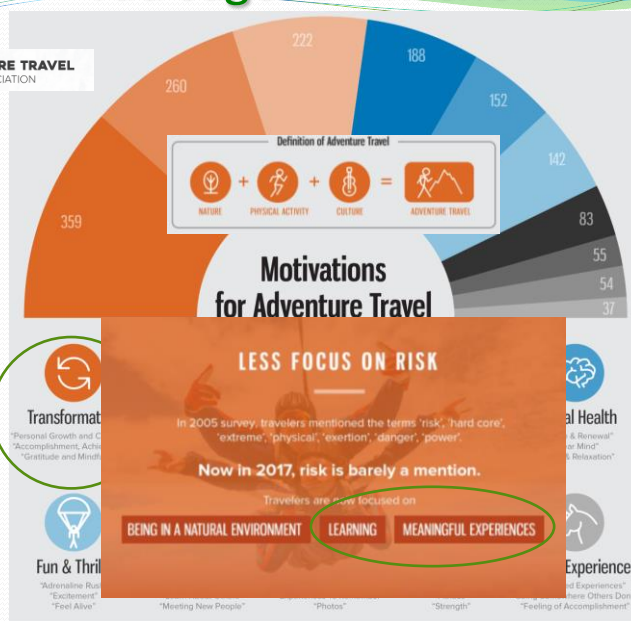
(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

13

Vad säger Branschen?

ADVENTURE TRAVEL
TRADE ASSOCIATION

FORSKNING
2005: Definiera
Adventure
Travel

2017: 1000 ord
använd för att
beskriva varför
de reste som
Adventure
Travelers

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021
<https://www.adventuretravelnews.com/research-reveals-adventure-travelers-primarily-motivated-by-transformation>

14

14

15

16

16

Hållbart företagande

Vad kan vi göra:

- 1) Sätt upp vision och mål
- 2) **Ekologiskt fotavtryck** – mät din påverkan
- 3) **Certifieringar** - transparens och kvalitet
- 4) Jobba med de 17 Agenda2030 målen

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

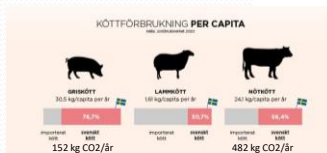
17

Hållbar mål för företag

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

18

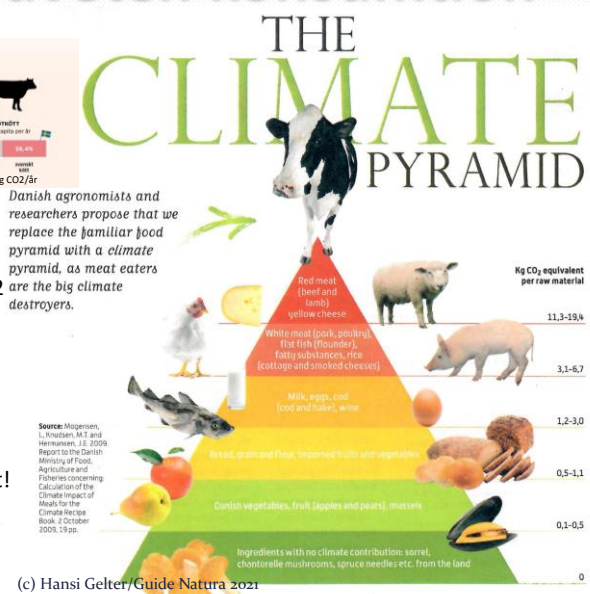
Medveten konsumtion

1 kg rött kött = 20 kg CO₂
(> 1 dygns elförbrukning i mitt hus)

Gris och fågel bara 25%
utsläpp jfr rött kött.

Klimatfotavtryck på 2,2
ton är 35% från rött kött!
(Danmark)

19

Vad är då Interpretation?

En kommunikationsprocess designad att skapa **mening**, samhörighet och **engagemang** med vårt natur och kulturarv genom förstahandsupplevelser med objekt, landskap och platser.

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

20

20

Service-guiden

Föreläsaren- berättande guiden

21

21

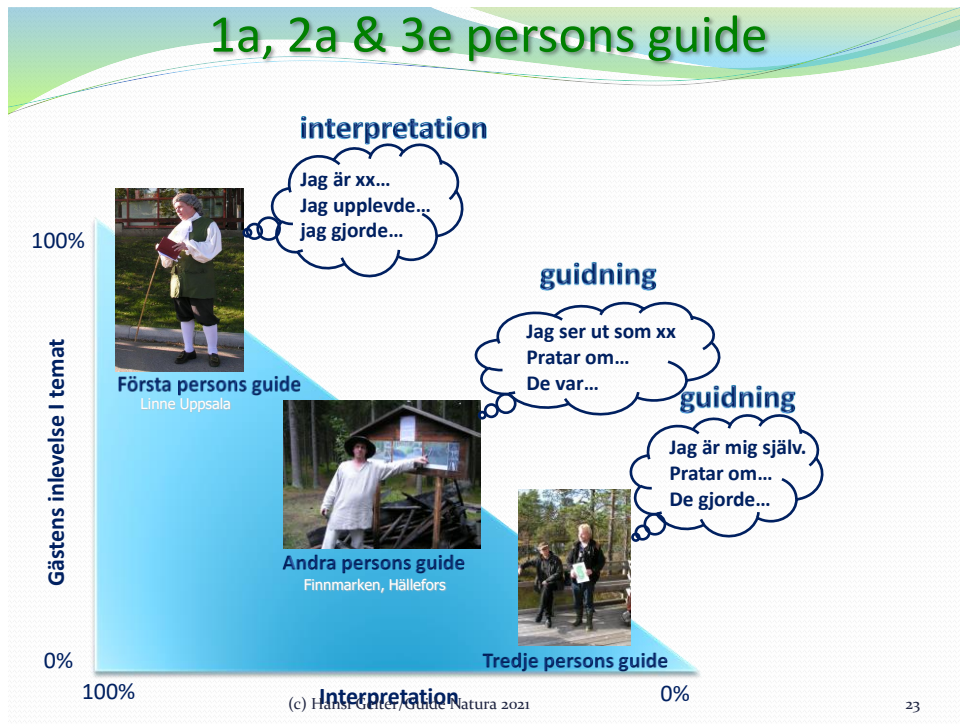
Upplevelse-guiden

Interpretatören

22

22

23

24

25

26

27

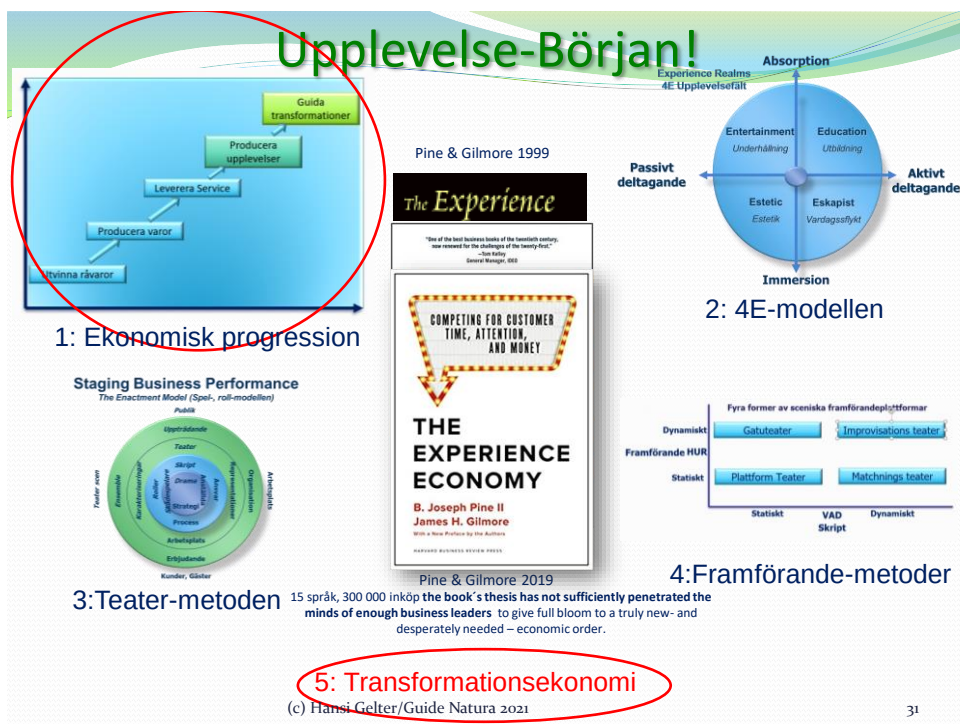
28

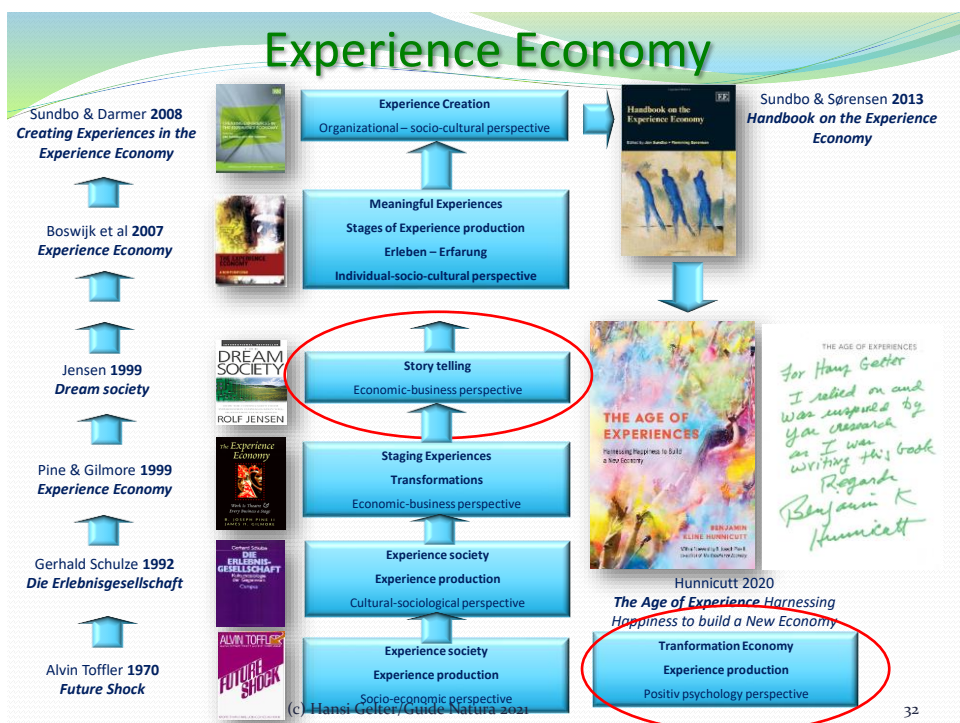
29

30

31

32

33

Nationella noder för upplevelseindustrin

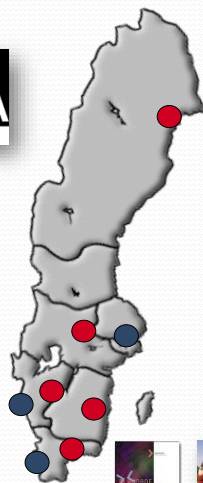
KK-stiftelsen ><

KK-stiftelsen 2000-2008, 60 miljoner

Upplæfingseignar – en eignar
utan skorstenar

2008 Upplevelseindustrin →
Kulturella och Kreativa näringar

- **Piteå** - turism, media, musik
- **Hälsfors** – måltid & design
- **Trollhättan** – film & media
- **Hultsfred** – musik, media, turism
- **Karlshamn** - upplevelsebaserat lärande
- **Stockholm** – mode, design
- **Göteborg** – design, marknadskommunikation
- **Malmö** – media, design

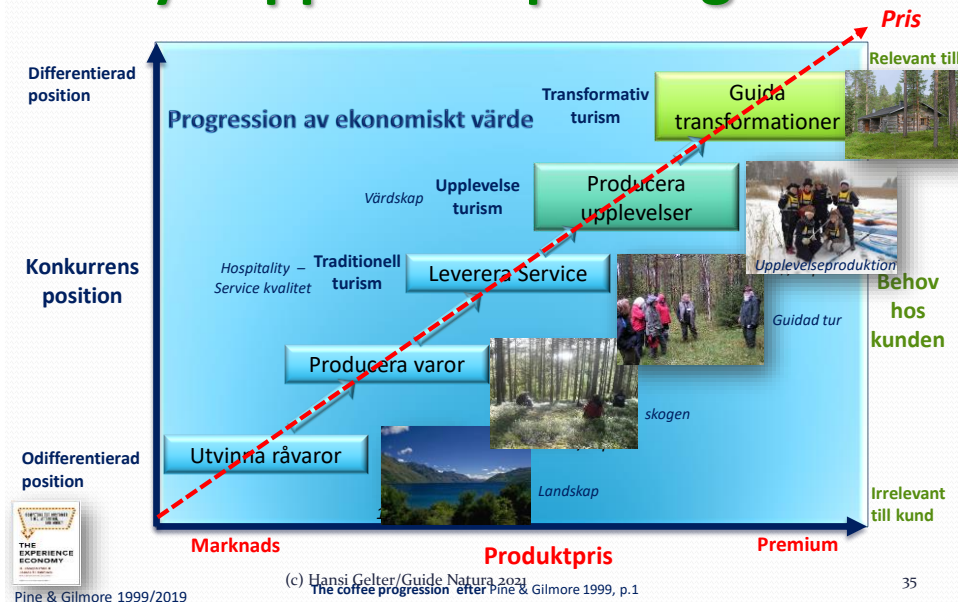

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

34

34

Nya upplevelseparadigmet!

35

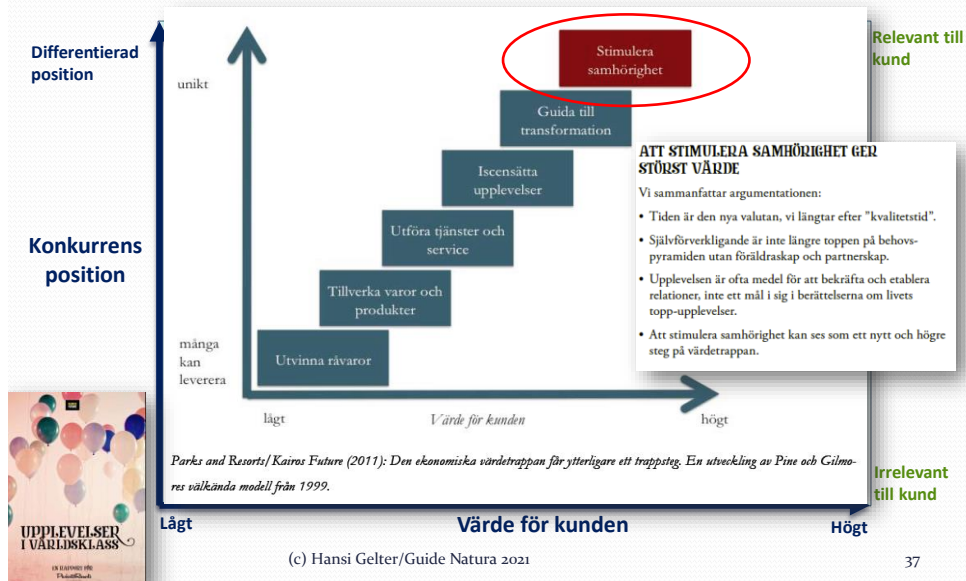
Progression av ekonomiskt värde

	Tid				
	Råvaror	Produkter	Tjänster	Upplevelser	Transformationer
Ekonomi	Agrairisk	Industri	Service	Upplevelse	Transformation
Funktion	Utvinna	Tillverka	Leverera	Iscensätta	Guida
Säljare	Handelsman	Tillverkare	Erbjudare	Iscensättare	Frambringare (elictor)
Köpare	Marknad	Användare	Kund	Gäst	Aspirant
Leveransmetod	Volym	inventerad efter produktion	Levererad vid begäran	Uppenbarad under period	Bibehållen över tid
Egenskaper	Karakteristik	Egenskaper	Fördelar	Förnimmelser	Karaktärer
Attribut	Naturliga	Standardiserade	Kund-anpassade	Personliga	Individuella

Source: (c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

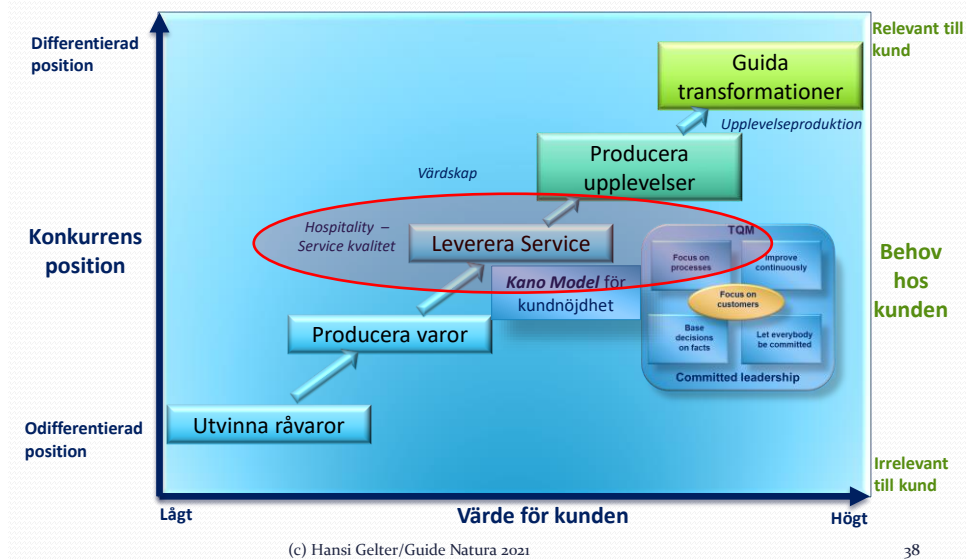
36

Progression av ekonomiskt värde

37

Progression av ekonomiskt värde

38

39

TQU = Leverera service med kvalitet

Undvik Dumsnålhet!

Fika?

Pulvermos!

Satsa på kvalitet!

Eller?

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

40

40

41

42

45

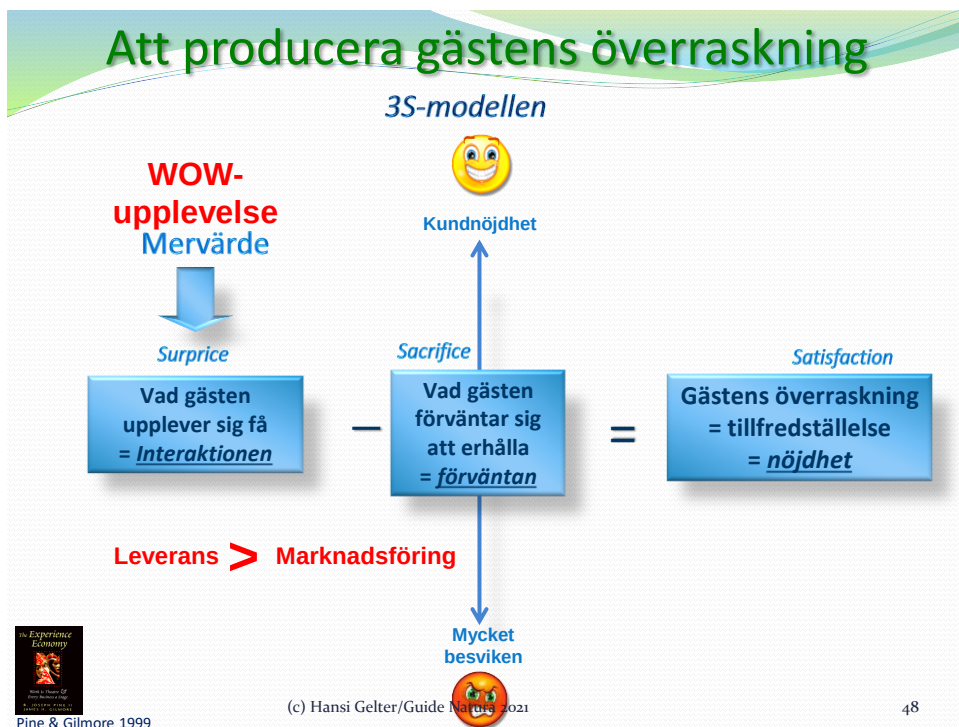

46

46

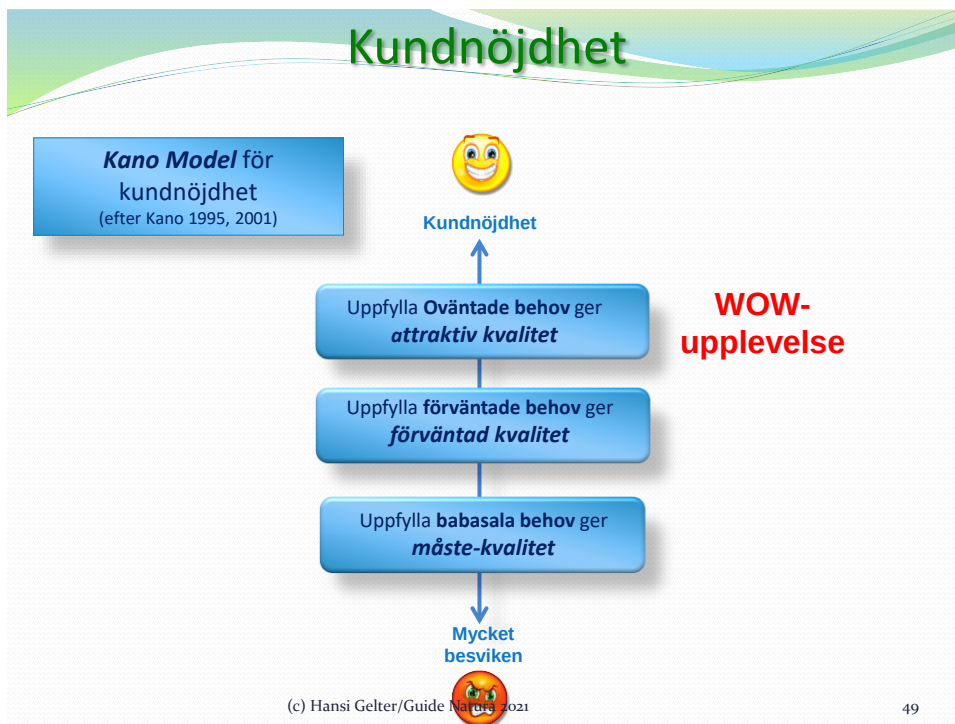

47

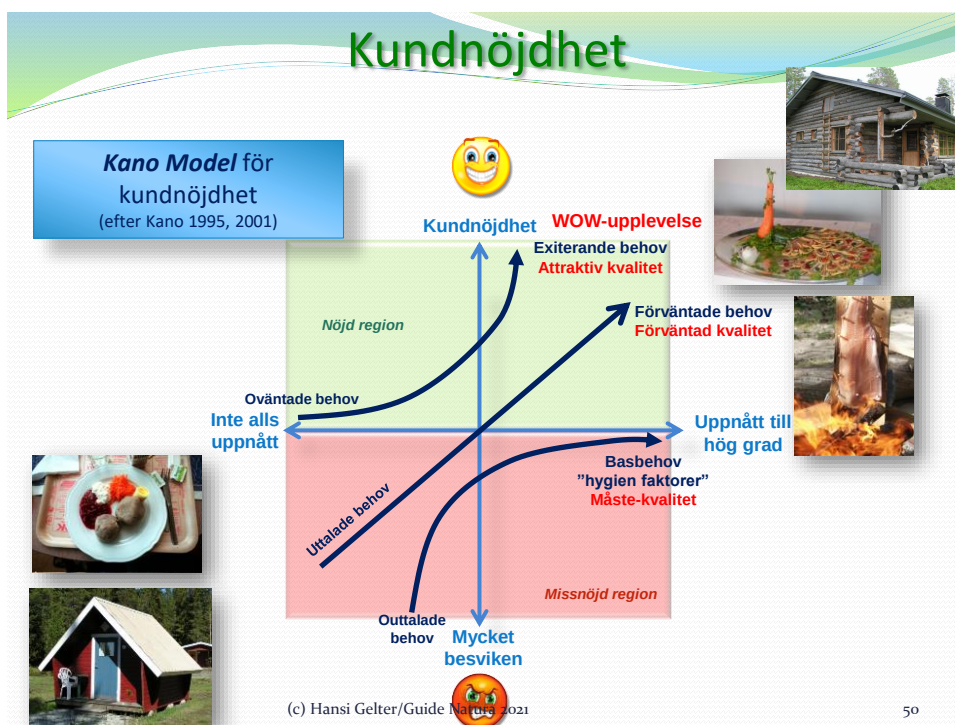

48

48

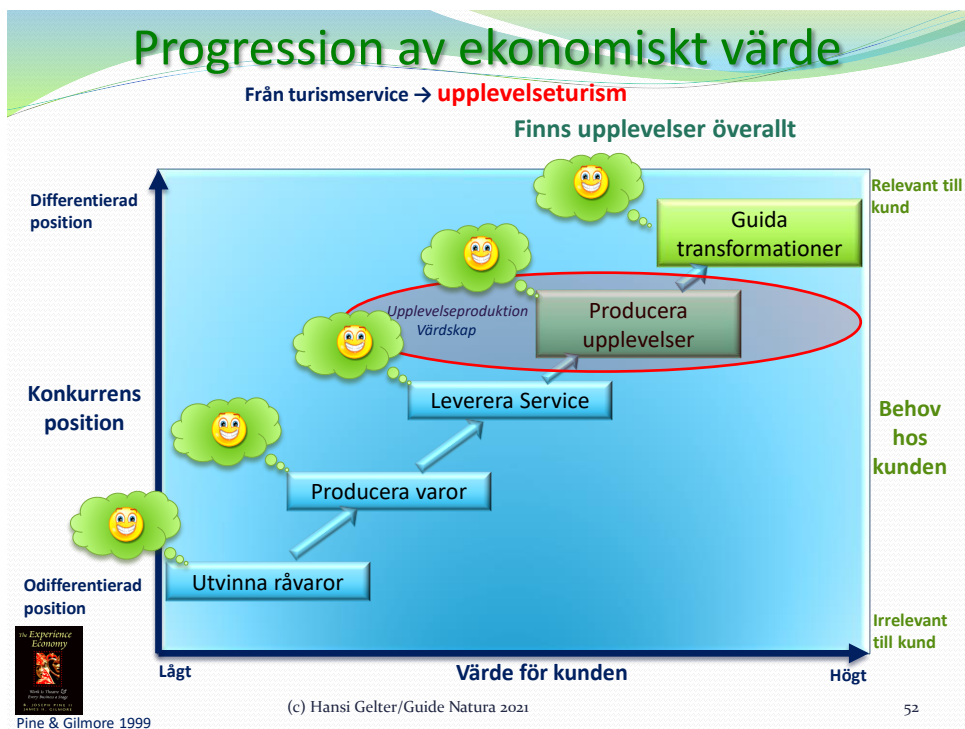
49

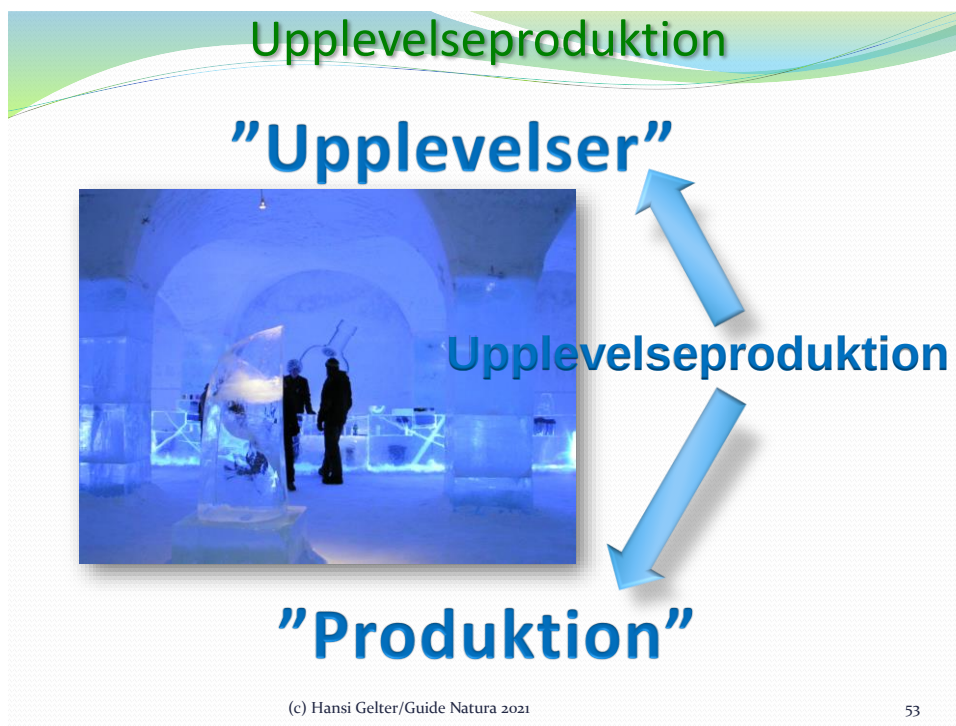
50

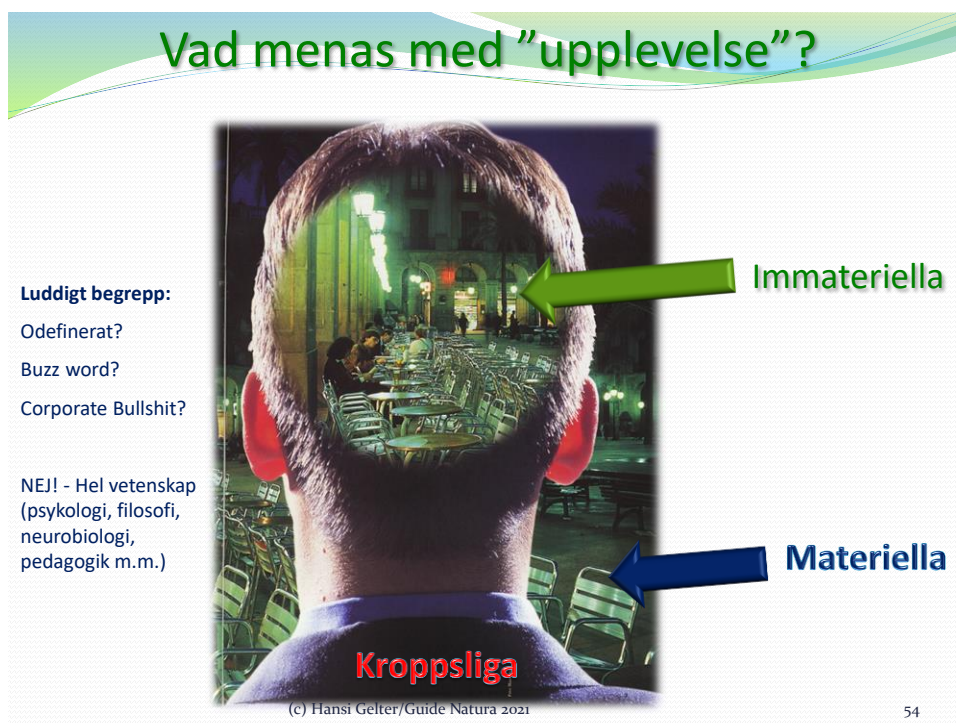
51

52

53

54

Upplevelseproduktion

Upplevelse + Produktion

• Sinnesintryck • Medvetande • Uppmärksamhet • Mening • Lärande • Medvetet - omedvetet • Estetik • Glädje • Känslor • Sinnestämning • Intryck • Uttryck	• Logistik • Projektledning • Ledarskap • Produktionsmetoder • Produktutveckling • Finansiering • Ekonomi - budget • Resurser • Idéer • Design • Gestaltning • Försäljning • Marknadsföring • Omvärldsanalys • Utvärdering • Paketering

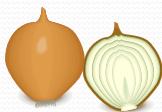
(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

55

55

Harmonisera upplevelsen

TQM = Total Quality Management
TEM = Total Experience Management

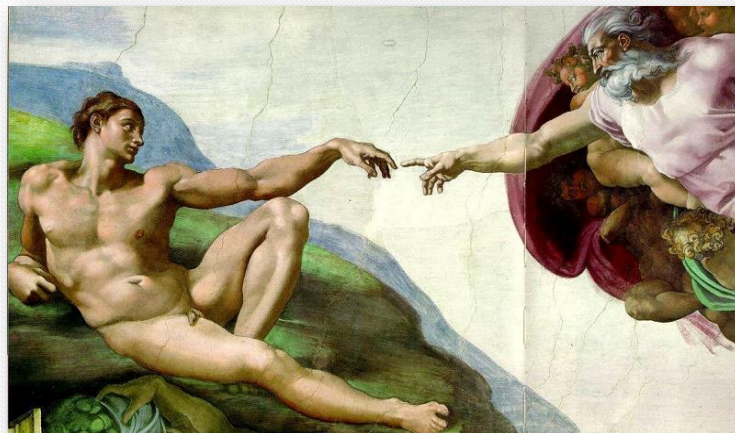

Och en lök
 med många
 lager

≠ "Been there, seen
 it, done that"

= yttre skal bara!

Upplevelsen metaforisk som en tavla

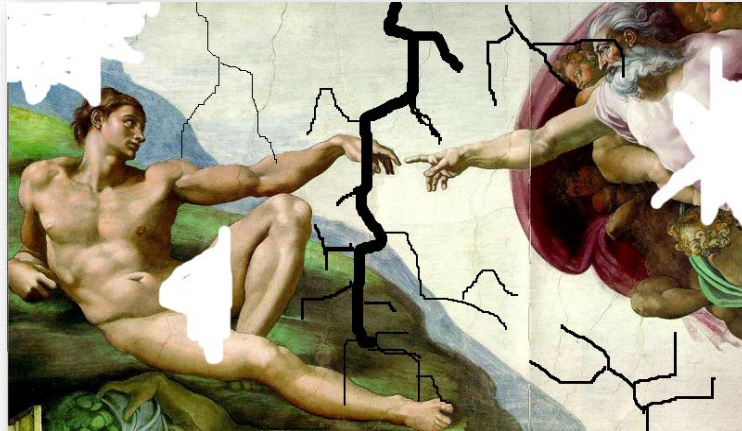
(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

56

56

Harmonisera upplevelsen

- "Sprickor" och saknade delar ger en sämre upplevelse
 - Alla detaljer måste samverka till en helhetsupplevelse
- = HARMONISERING!

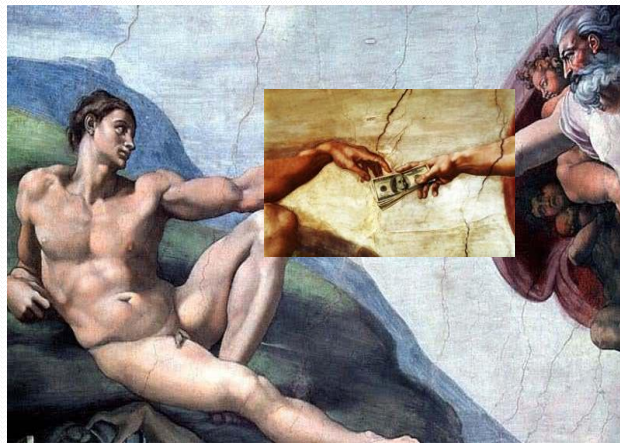
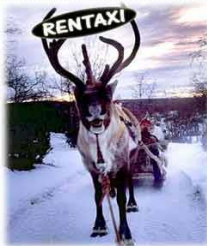
(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

57

57

Harmonisera upplevelsen

Detaljer kan ge mervärde!

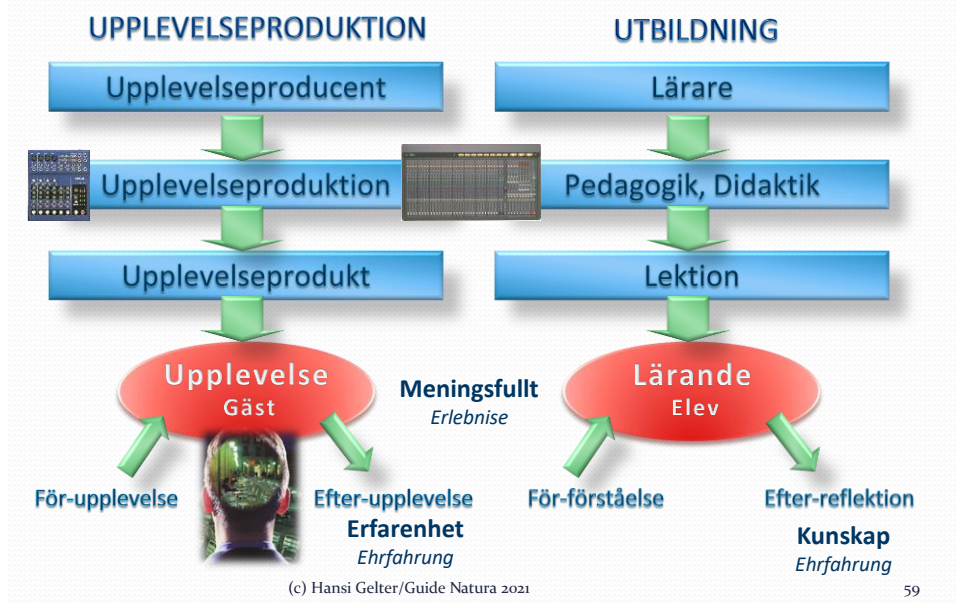

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

58

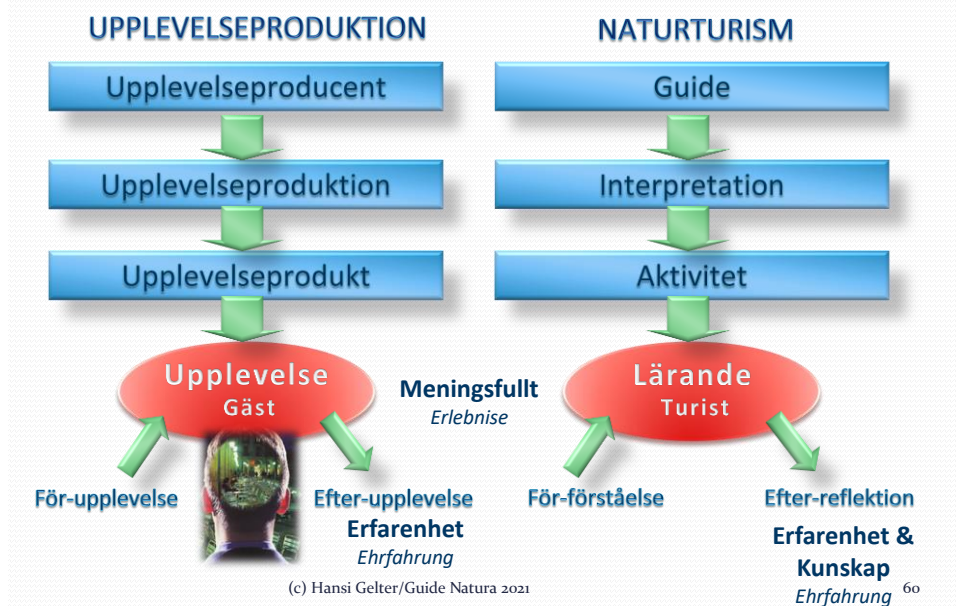
58

Ekosystem för upplevelseproduktion

59

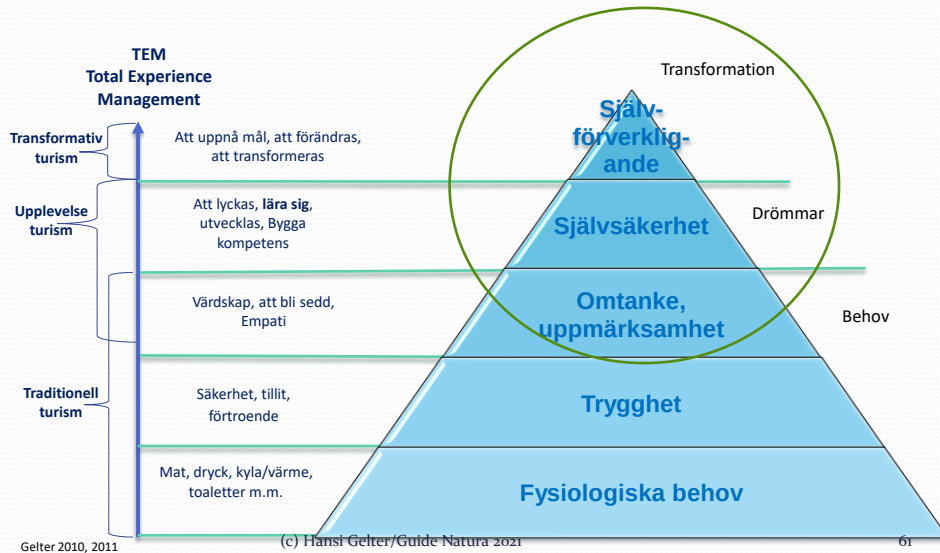
Modell för upplevelseproduktion

60

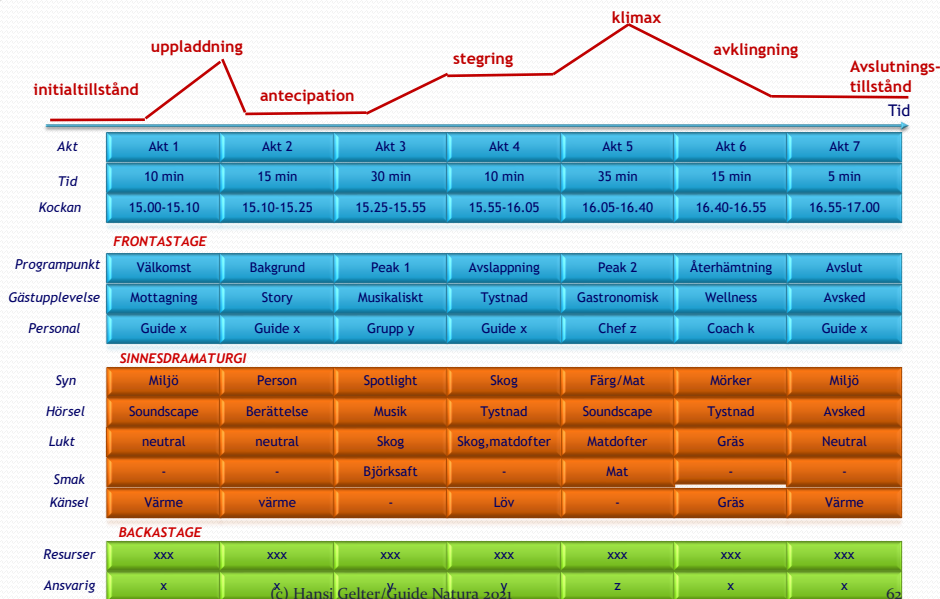
Upplevelseproduktion!

Från turismsservice → upplevelseproduktion → transformativ turism
Baserad på Maslow's Behovshierarki och TEM

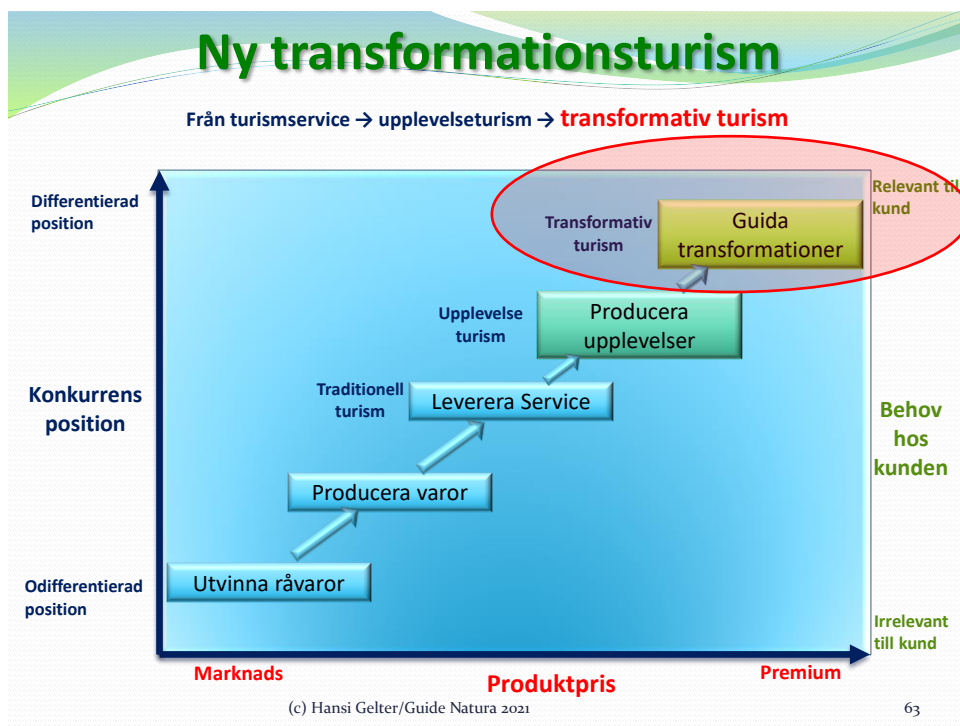

61

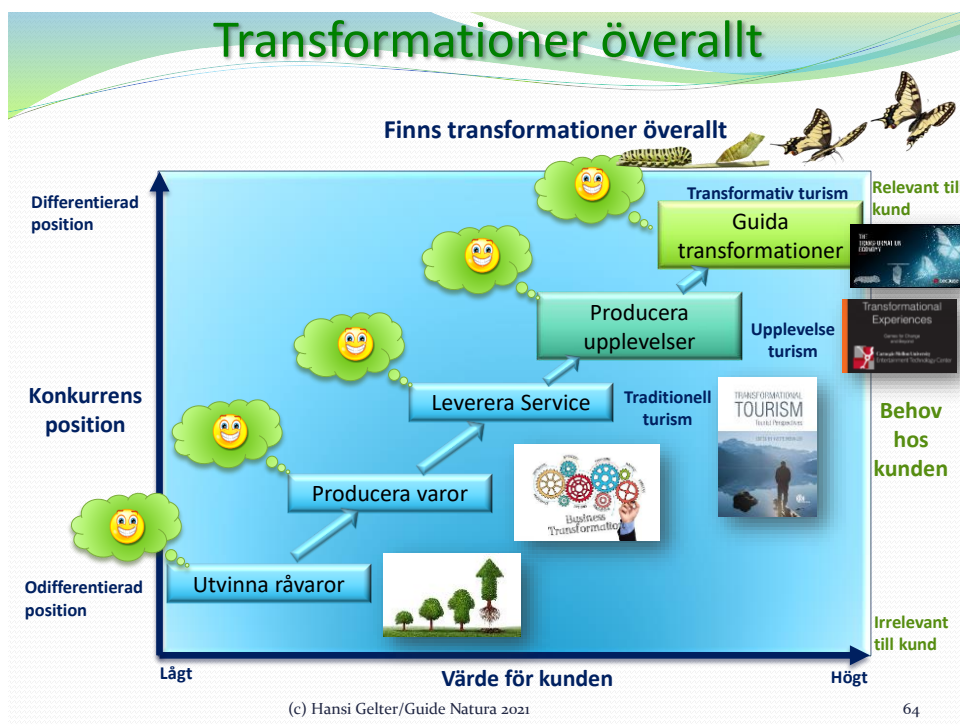
TEM - upplevsedramaturgi

62

63

64

Progression av ekonomiskt värde

	Råvaror	Produkter	Tjänster	Upplevelser	Transformationer
Ekonomi	Agrairisk	Industri	Service	Upplevelse	Transformation
Funktion	Utvinna	Tillverka	Leverera	Iscensätta	Guida
Säljare	Handelsman	Tillverkare	Erbjudare	Iscensättare	Frambringare (elicitor)
Köpare	Marknad	Användare	Kund	Gäst	Aspirant
Leveransmetod	Volym	inventerad efter produktion	Levererad vid begäran	Uppenbarad under period	Bibehållen över tid
Egenskaper	Karakteristik	Egenskaper	Fördelar	Förnimmelser	Karaktärer
Attribut	Naturliga	Standardiserade	Kund-anpassade	Personliga	Individuella

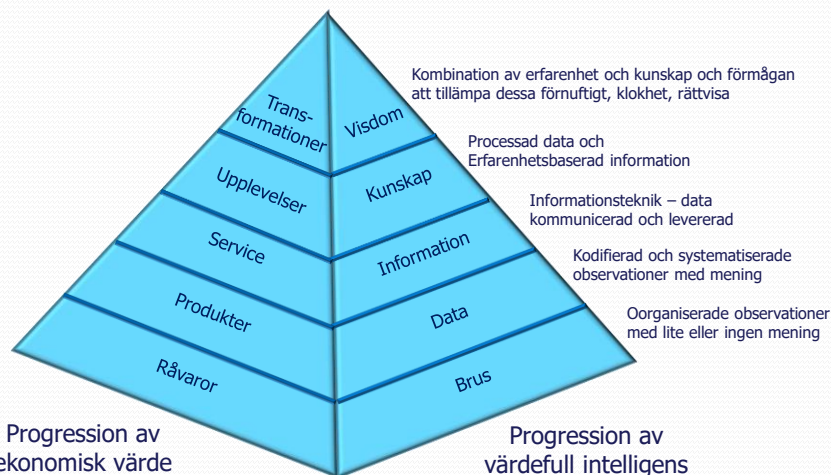
(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

65

65

Transformationsekonomin

Visdom är både resultatet av erfarenheter och upplevelser och krav för transformationer

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

66

66

Transformationsekonomin

Trans latin *transeco* "gå över", "överskrida" *trans* "över", bortanför" *trare* "att korsa

Trans = överskrida, gå över, förflyttning

Transformera = Latin *transformare* "ändra form", "metamorfos"

dvs. **omvandla, omforma, ombilda, förvandla, omändra, konvertera**

- Transport
- Transaktion
- Transalpin
- Transkontinental
- Trans-Amerika (-Europa, -Asien)
- Transcedent
- transparent
- Transfusion
- Transistor
- Transperson
- Trans (shamanism)
- Cis-Trans-isomeri (molekylstruktur)

Translate
Transition
Transgender
Transsexual
Osv.

Modeord?

- Transformativt ledarskap
- Transformativ ledare
- Transformativt lärande
- **Transformativt resande**
- **Transformativt turism**
- **Transaformative Tour Guiding**
- **Transaformativa upplevelse**
- **Transformationsekonomin**

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

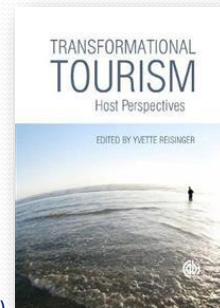
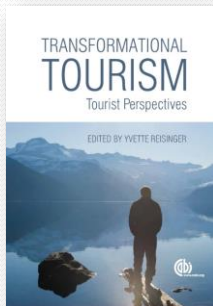
67

67

Transformationsturism

Transformation som resultat/bieffekt av:

- Wellness turism
- Retreat turism
- Missionsresande (religion)
- Religiöst pilgrimsturism
- Yoga turism
- Extremsport turism
- Backpacker turism
- Volontärturism
- Utbildningsturism
- WWOOFing (Willing Workers on Organic Farms)
- **Natur & Ekoturism** – Etiskt resande

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

68

68

Transformation

Som bieffekt/resultat av en upplevelse

Som ett mål och erbjudande

TRANSFORMATION

Egen forskning

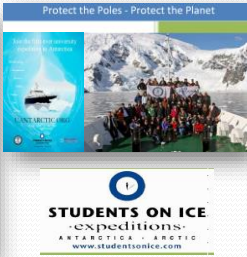
TEMA-turister till Nepal (c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

69

69

Transformation

"The Lindblad model" Som ett mål och erbjudande

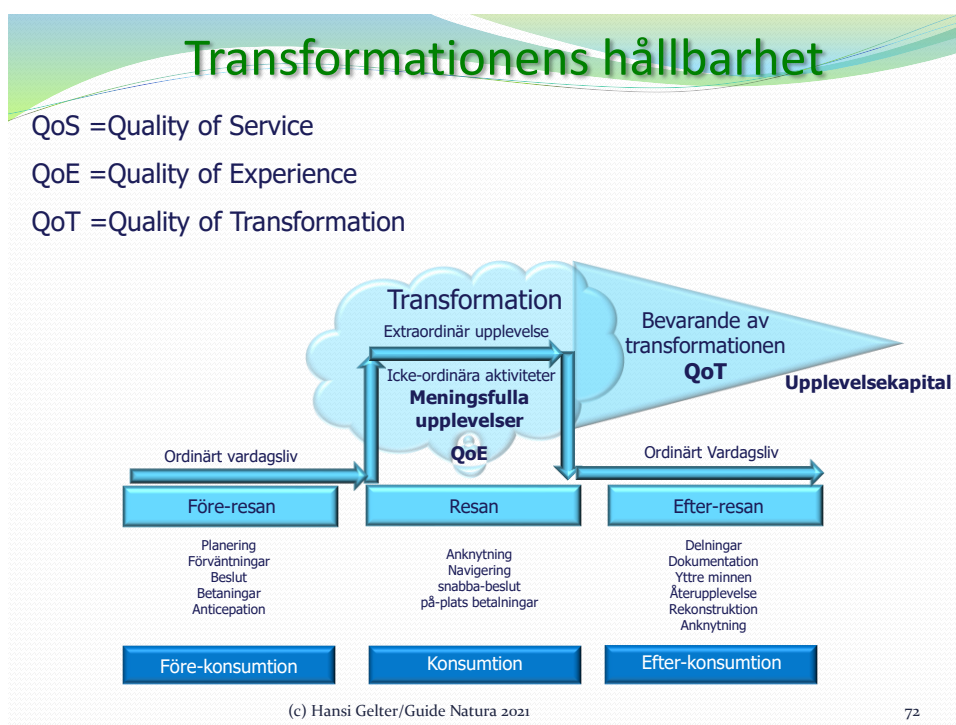

(c) Hansi Gelter/Olle Karlsson

70

71

72

Meningsfulla upplevelser

“Vi är vad vi upplever – en människa är summan av sina upplevelser”
(Laing 1967)

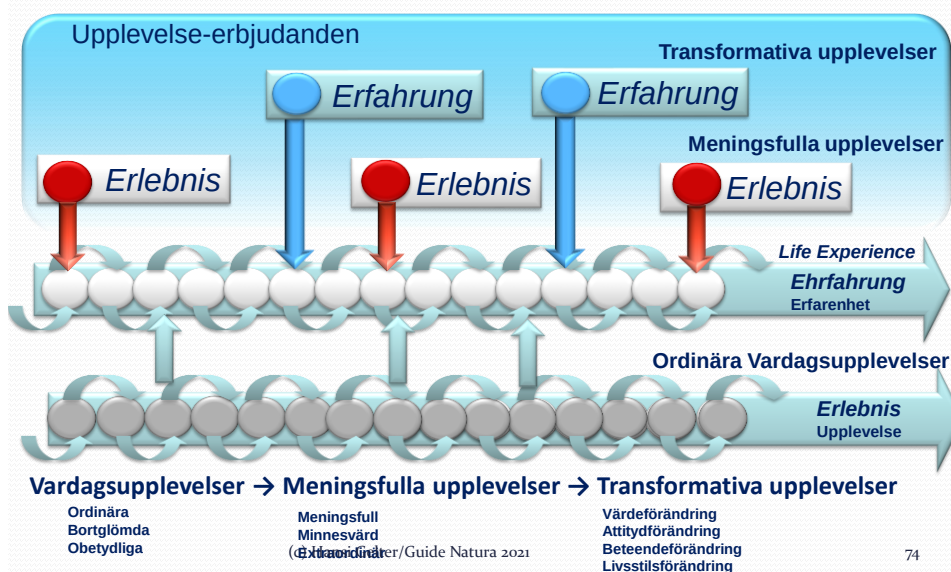
Skapa mening – Process av upplevelser

73

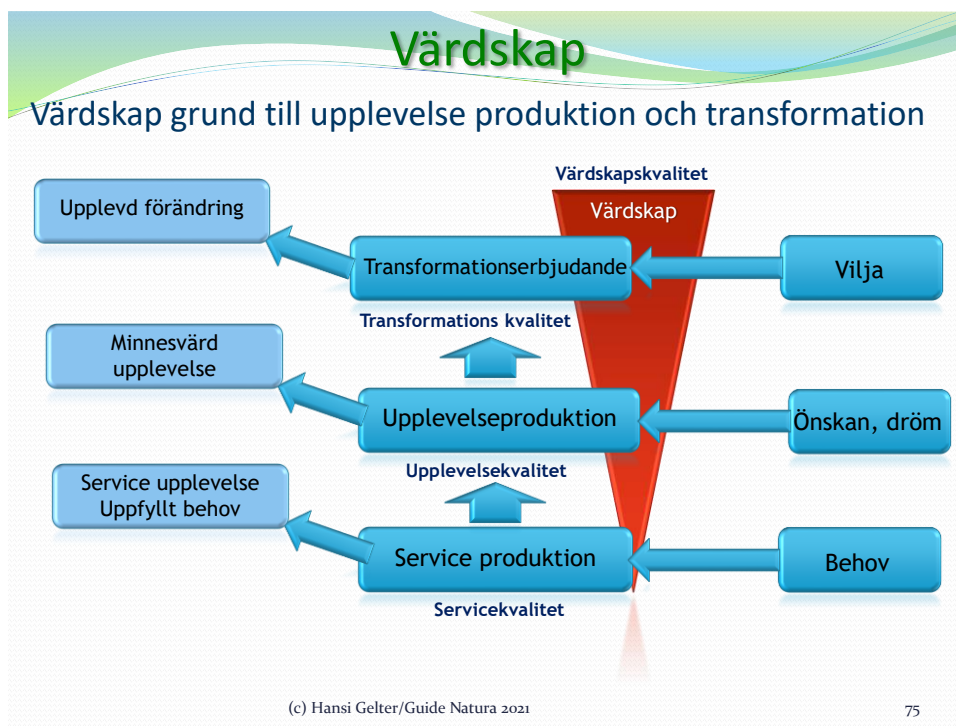
73

Transformativa upplevelser

74

74

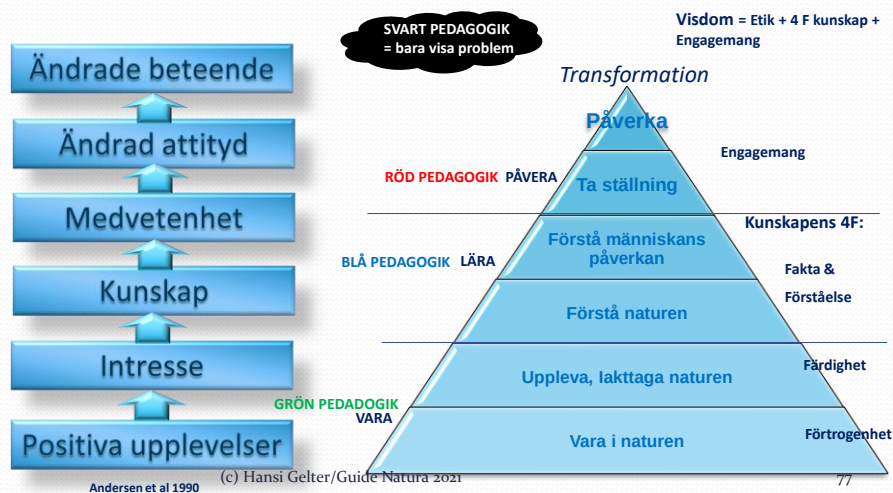
75

76

Transformativa upplevelser

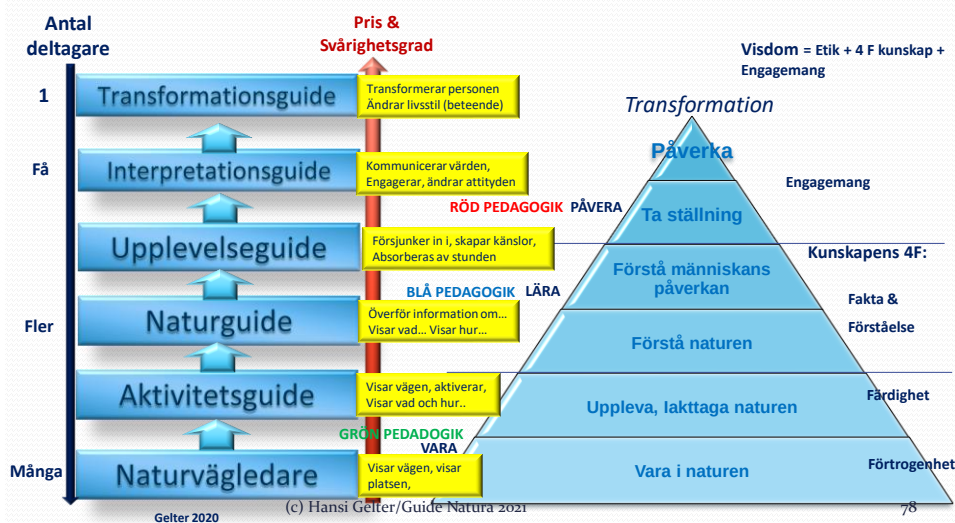
- Transformativ triangel inom naturpedagogik

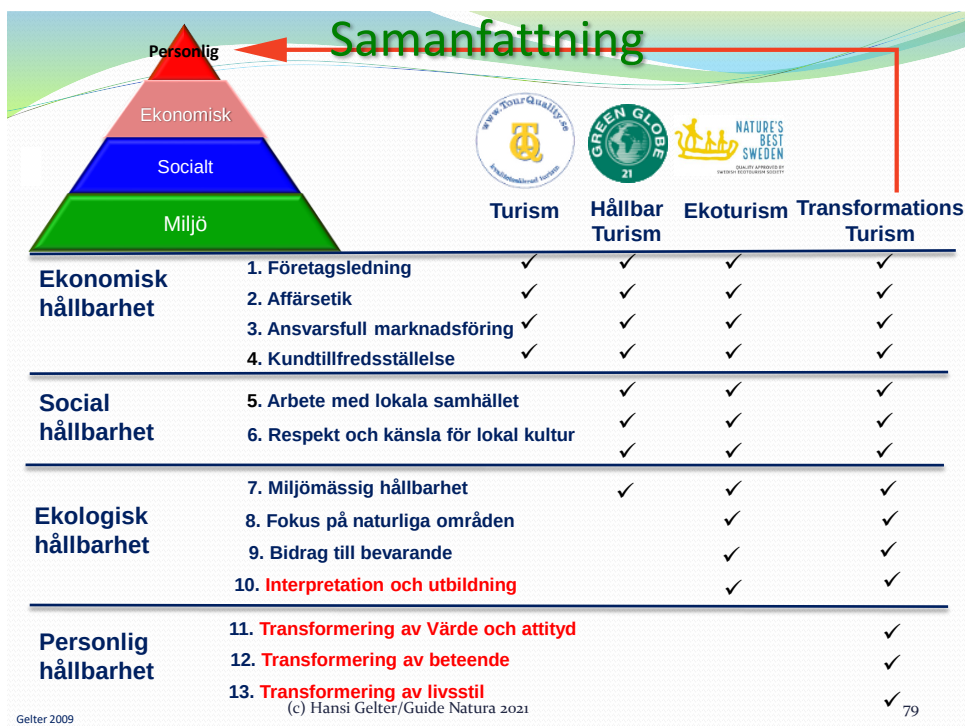
77

Transformativa upplevelser

- Transformativ triangel inom naturturism

78

79

Tack för att ni lyssnat

GELTER RESEARCH & CONSULTING
by Guide NATURA
Expanding Your Mind!

Hansi Gelter
guidenatura@gmail.com

www.guide-natura.com
www.gelter-rc.se

(c) Hansi Gelter/Guide Natura 2021

80

80